

Pênûs jî yê te ye û depres jî û tu dikarî fermanan bidî wan, te carekê got; Bibe û ez bûm û çêrok ji dest me bi derket".

Dengê kenê wî dihêle ew careke din bide dû şopa wî; "Ev bû çiqas û ji kengî ve di vir de dijîm û ez, ji bilî carekê, wiqasî ji kaniyê bi dûr neketim e. Wî gotibû min ku ji bilî Kaniya Sipî jî, çemên mey û hunguv jî hene, û kanî min tucarî dengê wan pêriyên, ku di sayîbûn û vebriqîna tariyê de jî, nekirîye".

- "Tu yê nuha wan bi bînî, eger ku weke ez ji te bixwezim tu bikî û gotina min li erdê nehêlî". Xwediyê kên deng lê dike.

- "Tu çima herçendekî dengê xwe diguhêre, ez ne serxoşim da ku dengên te yê reng-rengî ji hev dernexim". Xwediyê gunên werimî vadigerîne û şopa wî dengî dajo.

Bi dîtina wê re, tarî hinekî zelal dibe; yeke wek wî ye, ji bilî hinek tiştên biçûk, tucudayî yê din di navbera xwe û wê de nabîne û cara pêşiyê ku dinase tiştek di sîngê wî de diwerime û deng pê dikeve.

- "Ewe.. ew dikare çareyan ji pirs û gunên te re bibîne". Ewa ku xwediyê kên li ser dipeyive, xwe li bin dara sêvê dirêj kiribû; "Wîn ê anuha berê wê bixun û şerbeta jînê nasbikin".

Ji berî ku ew geza pêşî lêxîne tê bîrê ku carekê

"dêng" bang lê kiribû û, piştî ku rêça wî ajotibû û hatibûn li bin vê darê sekinîbûn, jê re gotibû; "Her tiştên vê derê ji te re ne lê tenê ev dar çênabe ku tu nêzîkî wê bibe, ew ji bo xwarina min e".

- "Tu guh nedî gotinên pêşyan, eger ku tu ji wê darê nexî, hêlikên te dê te bixun". Bi xwarina sêvê re çemek ji nav gunên wî diherike. Ewa, ku li bin darê jî, direve aliyê din û bi pelekî tiwiyê nav nigên xwe vedişêre.

- "Min ji te re negot; ev dar ji bo min tenê ye û çênabe tu jê bixû. Te donxizî bi min kir û bawer neke ku ez careke din xwe bidim dest te". Ew dinire ku Ejdeha ji koka darê dertê û xwe di qulekê de vedişêre, bi veşartina wî re marê di nav nigên wî de diwerime û dirêj dibe.. dibe û ber bi cihê ku ewa xwe bi pelê dara tiwiyê veşartî dixweş e.

Hêdî-hêdî çavên wî vedibin. Neraste, tucarî çavên wî negirtîbûn, lê tîrbûna tariyê nedihêşt ew tutiştî bibîne. Hêdî-hêdî tarî dikşe û rûdêmê zemînê aqîq dibe; Beyabaneke rût û pan, ne Kaniya Sipî heye û ne jî çavên wî bi tuçem û pêriyan dikevin, hertişt ji nav tiliyên wî herikîbûn û ji bilî ewa ku nav nigên xwe bi pelekî tiwiyê veşartibû tukesî bi xwe re nabîne.

Bi dîtina wê re çavên wî berjêr dirijên; "Ka belkî em nîşana buhuşta windabûyî, di nav nigên wê de bibînin". Bi windabûna pelê darê re çavên wî li deriyê jiyane

dikevin û dikevin buhuşteke nuh.

- "Ev cara dawiyêye ez dibêjime te ku, divê tu nirînên xwe li min bar nekî; Buhušta ku tu dibêjiyê ew eynî deriyê dogehêye û tu yê nuha bi bînê". Bi gotina wî re ew derî vedibe û kaniya jiyanê diherike, bi hezaran leşker dikşên û dikşên, di piş her timbekî, girekî de bi sedan kom dibin û riyên hevdu girê didin.

Bi dilopên baranê re çavan vedike ku li pêşiya deriyê kepînê ketî û goleke xwîn û mîzê di bin xwe de dibîne, bi çarlepan xwe dighîne ser nivîna sar û rût, nigên xwe têve dide hundir zikê xwe, êşeke zirav di hinava wî de derdibe.

Dengê qêrîn û nalînan ber bi ezmanên tisî ve hildikşin û êşa beyabana tazî giran dibe, golên xwîn û xwêdanê pir dibin, laşên fetisî bihna ewan golan vedişêre û bi hezaran hêvî û omîd tene vemirandin, beyabana kuştin û windakirinê herdiçe fireh dibe û zemînê li seriyê wî teng dike.

- "Divê ez birevim, xwe veşêrim, heya ev ordî winda dibe". Lê ordî li dû ordiyê dikşe, zincîra dûpişkaye, bi tang û topên xwe bi ser wî de dikşên û dema nasdike dê hîne bi hezaran bikşên û cihê lingekî dê nemîne ku riya revê ji xwe re biqelişîne, ew ji cihê xwe hildibe. Piştî ku çend gavan difroşe dengê banga wê dike, heya bi wê hîngê bîrnebiribû ku nivê dengê xwe li şûna xwe ji

bîrkiribû.

Bi rê ve û di piş kendalekî de, ew di hembêza ordiyekê wer dibin, bi hezaran şûr û rum ber bi sîngê wan ve diherikin. Çend leşker wan didin nav xwe û têve didin bin konê serokê ordiyan.

Birûskên daniştoka zêrîn a ku di nîvê kon de cih girtî, pir çav kor kiribûn û bi hezaran jî tilî bi misdanên wê pûç bûbûn, lê tevî wê yekê jî golên zingar û kefnikê êrîşên xwe ajotibûn ser, hêştibûn ku serokê ordiyan sazûmanekê çê bike da ku çareyekê ji wan êrîşên, li ser daniştoka wî, re bibînin û bi boneya ku ew di vê yekê de bi serneketin e, pir zanyarên bin kon seriyên xwe winda kiribûn.

Herdiçû golên zingar û kefnikê fireh dibûn û qoçên serokê ordiyan jî dirêjtir dibûn. Bijîşkên bin kon weke kuvarkan serî hildidan lê wan jî, zû-zû, serî winda dikir û ew qoçên pîroz bi şûn ve nedikşîn, ne kar û dermanên bijîşkan, ne berger û lavlava mizgeft û kenîştan, ne jî mêtin a mêjiyê zarokan dikarîn wan biçelmisînin.

Bi derbasbûna bin kon re, ew hêza leşkerî, rum û şûrên xwe bi şûn ve dikşînin û herduwê bendkirî têve didin bin nigên daniştoka zêrîn.

- Du rê li pêşiya te ne; Tu dermanekî ji qoçên min re bibîne û wan ji nuh ve di mêjiyê min de veşêrî dê tu yê tûrek zêrê xwe bistînî û seriyê xwe winda bikî, riya din

jî tu negihe tudermanan û tu seriyê xwe winda bikî. Serokê ordiyan deng li berdestên xwe dike ku, destên wî di bazinan de bibir in.

- Ez benî, windakirina min ji wan re dê ziyaneke bighîne lêgerîna me ya li dermên.

- Dekên xwe ji hêçekî weke xwe re bihêl. Tiştê ji me re gereke zimanê te ye, bi hezaran dest hene ku gunên me misdîn û ew li şana tiliya me sekinîne. Ew careke wilo bû ku we bi dekên xwe karîbû seriyê me bifiranda û ji berî ku tu pozê xwe bi wî agirê ku te xwestibû ji xwe re bike simbolek û me pê bişewtîne, bila tu zanibî ku, roja îro, ezê mejiyê te li ser bibjêrim. Ma tu ne bi me re yî ku mêjîyên bijartî ji yên xav xwestirin, me wê hîngê ev yeka nizanî û da ku tu nebêjî wîn kesin mafxwarin, em sipasiya we dikin ji bo naskirin û bidestxistina vê alava pîroz, hema tiştê biçûk, we hêştiye ku rojên zivistana vê beyabanê germ bibin.

Ew dinêre ku bi hezaran agirxane di bin kon de avabûne û hevalên ku, di rojekê de, li ser çiyayekî dîlanek di dora agirê xwe re gerandibû, ew îro agirên di bin kon de diparêzin.

- Zimanê wî jêkin. Piştî ku ew nagihe dermanekî da ku wan qoçên pîroz pê birewisîne. Serokê ordiyan fermana jêkirina zimanê wî derdixe lê ji berî ku berdest bighênê û zimanê wî jêkin ew dêst hildide û ji wan dixweze ku

hinekî rawestin; "Pirseke min e dawiyê ji te heye; Te ji me re negot eva bi te re kiye, tu weke bilî xwe nebêjî: xûşka min e, lê heya ku pîreka te be jî dê bê toxim nemîne. Ewê ku kare çar hezaran av de dê yeke din barê wî giran neke, gur bi pariyekî din namire". Bi danîna dêst re êrîşa berdestan fireh dibe.

- Ez benî. Te dest û lingên min jêkirin û hêşt agirperestên bin kon wan li ser agirên xwe yên pîroz bibjêrin û bi min bidin xwarin, te çinîk-çinîk goşt ji min kir û di donê min de qeland bêyî ku ez bergera berdana xwe bixwezim, lê ez di vê kêlîkê de berger û lav an ji we dikim ku wîn zimanê min ji min re bihêlin. Bi gotinên wî re cobarên hêsrên serokê ordiyan derdibin û masiyên mirî bi çem re dimeşin.

- Em dikarin zanibin tu çima lava nejêkirina zimên ji me dikî.

- Tirsî min ne ji jêkirin û windakirina wî pariyê goşte, lê ezê bi wê hesret û dilmayîne herim ku min nikarîbû di rojên xwe yên dawî de silav û nimêjên xwe ji we re hildana. Gotina dawiyê bi coka ku ji devê wî derdibê re diherike.

Kanî pir dibin, koma zimanên jêkirî bilind dibe û bi hezaran cok û rûbar bi hev dikevin û dikevin da ku leşkerên serok tê de bîn şuştin.

Cindirês 3-2-2000

Vexwestin

Çavan digerîne, bi kûraniya wê de dinire, destê rastê dike refik û dide pêşiya tîrên rokê, carina jî çilpikê xwêdanê vedimrîne û bayê diherike dihêle gewriya ziwa biqijile. Çend caran kir ku, yek çilpikên xwêdanê daqurtîne, lê ji nîvê gewriyê de şorbûneke hêç vedigerî ser zimên, "Mirov bi vexwerina ava şor ziwa dibe". Dema ev movik, ji berî demekê di pirtûkekê de xwendibû, -nema navê wê tê bîrê- bi lez di sere derbaz nebûbû.

Çend gav bi pêşe- şunde avêtin, dest hejandin; belkî bi fermaneke Xweda bifire û li gundekî, ser kaniyekê, bin konekî Ereban peya bibe, "Mixabin, bi baskin şikestî tuyê çawa bifirî". Çend gavin din avêtin, ji dûr ve dîmena goleke avê dibîne, "Ew leylan e". Tevî wê yekê jî dibeze, dixweze bawerke ku ne leylane. Her ku, ew bere pêş de dibeze, gola avê ji pêş wî direve.

Bihn çikyayî di ser hev werdibe, bi şewat digrî, ji hêsrên xwe şerm nake, ev cara pêşiye ku ji wan şerm nake, yekê dadiqurtîne, "şore, çiqwas xwê di laşê mirov de heye". Bi giriyê xwe re lingan vediçerpîne, korteke nuh di wê beyabanê de dikole; "Xwedê carekê li ser

lingên zarê Berhîm, di vê beyabanê de av herikand, kara cara bike dudu". Bi ramana ku, jê bi dûrdiket kenî.

Gava Berhîm ê zaredeşt ji xew şiyar dibe, çarkoşe li ser nivînê rûdinê û kûr bi xewna xwe dirame. Piştî çend hejandinê serî û "Xwedê xêra vê xewnê bide", hest dibe ku qirika wî ji êvar de ziwaye û ew osnedibû ku, rabe avê vexwe. Bi dawîkirina piyala avê re sîngê wî fireh dibe û dema çavên wî li rehên pîrekê dikevin, ji nuh ve vedigere nav nivîna germ. Dengê derî dihêle careke din, bi zor, ji nav nivînan derkeve. Bi dengê tûj pirsî.

- Kiyê ?

- Ezim. Mirovekî bi zimanê erebî bersiv da û dema Berhîm ê zaredeşt derî vedike, cendirmeyekî digel çendekên din ku, di cîbê de rûniştine li pêş xwe dibîne.

- Keremkin.. em rûnin. Dîtina cîbê, hêşt kabokên wî sist bibin û heya bi demekê bê deng mabû, ramanan ew dabû nav xwe.

- Mala te ava. Ewê ku li derî dayî gotê û jê xwest ku, here cem çewîş. Bi derketina ji derî, kurtik bi ber mitêkî dikeve û diqete, nîvtazî li ber pencera çewîş disekine.

- Navê te. Bêyî ku, çawîş serî ji pelên di nav destên xwe de hilde, pirsî.

- Berhîm.. Berhîm ê zaredeşt, ez benî. Bi gotinê re, nasnama xwe derxist û da dest çewîş. Wî çend caran ew di

destê xwe de qulabt, bala xwe da wêneyê reşik û ji nuh ve li Berhîm vegerand.

- De wer îmzeke. Çêwîş got û cihê îmezekirinê nîşanî wî kir.

- Dê keremkin em qehweyekê vexun. Piştî Berhîm îmzeke, mazovaniya xwe dubare kir.

- Em bi lezin. Peryên qehwê bide şofêr, emê li çayxanê vexun. Em naxwezî we biwestînin. Bi birina peran re, çêwîş ew pel da dest Berhîm û deng bi cîbê ket, taveke toz û pirsan li şûna xwe hêşt.

- Ev çî nameye û ji kê de. Di wê hîngê de, Zaredeşt bîr bir ku, ji wan ne pirsîbû. Bi lez, quncikê nama di dest xwe de qetand.

"Bi rêz Berhîm Zaredeşt...

Divê tu siba, li kata nehan sibeyê, bê cem me..

Hêza asayî" ..

Bi naskirina jêdera namê re, damarên wî ziwabûn û dev miçiqî, kir û nekîr ku bê lerizandin çend gavên mane bavêje lê bizava wî nedîçû serî, piştî riswabûneke tûj ew gihîşte hundir.

- Te xêre.. kîbûn ew.. Xwedê me biparêze, tu çima deynakî. Dema çavên pîrekê bi riwê wiyî beravêtî dikeve, bi pêlên pirsan dor pêç dike.

Ew bê hest û guhdana pirsên pîrekê, xwe di quncikê odê de, kom serhev dike. Rûpelên jiyana xwe,

yeko, yeko, diqulbîne; Ev bû çend salên wîne dûrî serêşiya partiyan û konevaniyê çûye, erê di xortaniya xwe de, çend salan bi wan re mabû, lê tikarên xerap li hemberî dewletê, ji wî derneketibûn û ji roja ku, hevalan jê xwestibû berîd bighîne Cezîrê û virde, wî sûnd xwariye ku, ewê ranehêje tiştên dijî dewletê û ev bû çend salên wîne, gotina "Destê ku te nikarî gezkira, maçke û deyne ser eniya xwe", ji xwe re kirî nîşan, "Ev çi dixwezin û çima piştî van salên dûdirêj. Di wê rojê de.. giş ji wir de dikişe, bes eger ku wî dîtiba ma ê dest di min de negirta, erê çend caran wî li çente dinirî û bervê xwe bere min dikir, bes ku guman biribe ê dest di min de bigirta.

Min gote wan, ez ne ê van kara me lê ji ser hişkiya xwe daneketin, ma divyabû berîdê Cezîrê bi destê min biçe.. Çima ez pîreka xwe naşînim, bila ew ji min re bipirse; ev çi dixwezin û belkî ew karibe, bi rêka xwe, min ji ber bihna van derîne.. na, na ev bê namûsiye". Ew bi xwe û ramanên xwe ve ketibû, haje dor xwe tune, bi dehê caran pîrekê deng li wî kiribû lê deng ji dîwarê odê vedigerî û pir caran jî zaro, di lîskên xwe de, bi serde diqulibûn.

- Çi bi te hatî, Bi hejandina û dengê pîrekê re vegeerî ser hişê xwe.

- Tu çi dixwezî, ez malê ji te re bêlim. Gotina dawî di